

FONDSFINANS PENSJONSKASSE

Vilkår for Kollektiv Tjenestepensjon i henhold til lov om foretakspensjon

Disse vilkårene erstatter forrige versjon som ble vedtatt av styret i pensjonskassen 12. oktober 2011.

Innledning

Kollektiv pensjonsforsikring er en forsikring som Fondsfinans ASA og konsernforetak tegner til fordel for nærmere avtalte grupper av sine arbeidstakere og deres etterlatte.

For den kollektive pensjonsforsikringen gjelder disse forsikringsvilkår og de bestemmelser som er fastsatt i egen avtale mellom arbeidsgiveren og Pensjonskassen. Ved siden av disse vilkårene gjelder: Lov om forsikringsvirksomhet (forsikringsvirksomhetsloven) av 10. oktober 2005 nr. 44, lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 nr. 69, lov om foretakspensjon av 24. mars 2000 nr. 16 og lovgivningen ellers. Vilråene går foran der hvor de skiller seg fra lovregler som kan fravikes.

Definisjoner

- **Barn:** Medlemmets barn, herunder stebarn og fosterbarn.
- **Beregningsgrunnlag:** En kombinasjon av grunnlagsrente og de statistiske forutsetninger for blant annet uførhet og død som ligger til grunn for beregningen av Pensjonskassens forsikringsmessige forpliktelser.
- **Folketrygdens grunnbeløp (G):** Det til enhver tid gjeldende grunnbeløpet i folketrygden.
- **Forsikringen/Kollektivforsikringen:** Ytelsesbasert kollektiv tjenestepensjonsforsikring.
- **Forsikringstaker:** Foretaket som har inngått avtale om forsikring med Fondsfinans pensjonskasse.
- **Fripolise:** Forsikring som er fullt betalt.
- **Loven:** Lov om foretakspensjon av 24. mars 2000 nr. 16.
- **Medlemmer:** Arbeidsgiveren og de arbeidstakerne som oppfyller opptaksvilkårene i regelverket for forsikringen. Som medlem regnes også alderspensjonist som har tatt ut alderspensjon rett etter avsluttet arbeidsforhold i foretaket, samt uførepensjonist som er blitt ufør mens vedkommende var i forsikringstakers tjeneste.
- **Opptjeningsalder:** Den alder da medlemmets alderspensjon i samsvar med forsikringsavtalen er fullt opptjent.
- **Pensjonskassen:** Fondsfinans pensjonskasse - forsikringsgiver
- **Premiereserve:** Avsetning til dekning av kontraktsmessige forpliktelser overfor de forsikrede, inklusive administrasjonsreserve til dekning av fremtidige kostnader.

Alminnelige vilkår

§1. Avtale om kollektiv pensjonsforsikring

De bestemmelser som skal gjelde for den kollektive pensjonsforsikringen blir fastlagt i avtalen.

Avtalen skal fastsette regler om

- a) hvilke vilkår som må være oppfylt for at forsikringen skal bli effektiv eller skal kunne opprettholdes,
- b) det er adgang til å reservere seg mot medlemskap i forsikringen, hvilke grupper av arbeidstakere som forsikringen til enhver tid skal omfatte, hvilke arbeidstakere som skal være med i forsikringen og tidspunkt for opptak i forsikringen, hvem som skal føre fortegnelse over medlemmene og forsikringstakerens plikter i forbindelse med meldinger til eller fra medlemmene,
- c) hvilke pensjons- og opptjeningsaldre som skal gjelde,
- d) pensjonskassens ytelser i henhold til avtalen og medlemmets adgang til å disponere over sine rettigheter etter avtalen,
- e) premiebetalingen og eventuell fordeling av premie mellom forsikringstakeren og medlemmene,
- f) kollektivforsikringens overskudd og andel av pensjonskassens fond som skal godskrives forsikringstakeren og/eller medlemmene,
- g) uttredelse av forsikringen,
- h) adgangen til endring og oppsigelse av avtalen.

Avtalen skal følge forsikringsavtaleloven § 19-2 og kan ellers inneholde bestemmelser om andre forhold som de to parter ønsker særskilt avtale om.

Det enkelte medlem i pensjonsordningen vil årlig motta pensjonsoversikt som angir hvilke pensjoner vedkommende har rett til.

§2. Ikrafttredelse

Forsikringsavtalen gjelder fra 1. januar 2008 eller eventuelt annet tidspunkt som angitt i forsikringsavtalen.

Utvidelse av kollektivforsikringen som er inngått mellom forsikringstakeren og Pensjonskassen, skjer enten ved at forsikringsytelser som er fastsatt for det enkelte medlem blir forhøyet, eller ved at andre arbeidstakere enn de som tidligere er innmeldt, blir tatt med i kollektivforsikringen. Kollektivforsikringen utvides også dersom det ved avtaleendring fastsettes høyere ytelse, eller ny ytelse knyttes til forsikringen. For arbeidstakere som er helt arbeidsdyktige tilsvarende heltidsstilling trer utvidelsen i kraft den dag melding er sendt Pensjonskassen, hvis ikke annet er avtalt. For arbeidstaker som ikke er helt arbeidsdyktig, trer forsikringen i kraft den dag melding om hel arbeidsdyktighet er sendt Pensjonskassen, hvis ikke annet er avtalt.

§3. Betaling av premie

1. Forsikringstakeren betaler premien til Pensjonskassen under ett for alle de medlemmer som kollektivforsikringen omfatter.
2. Betalingsfristen for premier er 1 måned fra den dag Pensjonskassen har sendt faktura til forsikringstakeren.

Videre betalingsutsettelse kan avtales på vilkår partene blir enige om. Lengre utsettelse enn 5 måneder vil ikke kunne avtales uten at medlemmene blir underrettet, med mindre utsettelsen har grunnlag i lov.

3. Blir den første premie ikke betalt innen betalingsfristens utløp, eller en avtalt lengre betalingsutsettelse, opphører kollektivforsikringen. Blir en premie ikke betalt innen betalingsfristens utløp eller en avtalt lengre betalingsutsettelse, og det er midler i premiefond, tas det dekning i premiefondet for premien. Foreligger det ikke midler i premiefondet, går kollektivforsikringen til opphør hvis betalingen ikke har funnet sted innen 14 dager etter annen gangs betalingspåminnelse er sendt på den forfalte premie. Det blir ved opphøret tatt dekning i premiereserven for risikopremie i perioden med betalingsutsettelse.

For forsikringstakers plikt til å betale renter av premier ved betalingsmislighold gjelder lov om renter ved forsinket betaling av 17. desember 1976 nr. 100.

4. Hvis medlemmet som det fremdeles betales premie for dør før opptjeningsalderen, faller premiebetalingen bort for vedkommende. Betales det terminpremie for vedkommende, får forsikringstakeren godskrevet den del av terminpremien som tilsvarer tidsrommet fra dødsdagen til neste premieforfallsdag. Det godskrevne beløp blir enten avregnet i neste premie som forfaller til betaling for kollektivforsikringen eller overført til premiefondet. Er det betalt premie en gang for alle (engangspremie) for medlemmet, får forsikringstakeren ved medlemmets død ikke godskrevet noen del av denne.

5. Til premiefondet overføres ethvert beløp som skal godskrives forsikringstakeren. Innbetalinger til og bruk av premiefond må skje innenfor rammen av den til enhver tid gjeldende Lov med forskrifter.

§4. Utmelding av forsikringen

1. Forsikringstakeren kan ikke melde medlemmet ut av forsikringen så lenge vedkommende hører til den gruppen eller de grupper av arbeidstakere som forsikringen omfatter. Det samme gjelder dersom det for medlemmet utbetales pensjon eller ytes premiefritak, eller medlemmet, hvis ikke annet er avtalt, ikke er helt arbeidsdyktig.

Trer medlemmet ut at av gruppen på grunn av fratredelse eller av annen årsak, plikter forsikringstakeren å melde medlemmet ut av forsikringen. Forsikringstaker eller Pensjonskassen plikter da å gi medlemmet skriftlig bekreftelse om utmeldingen. Pensjonskassen godskriver forsikringstaker for premien som er betalt for tidsrom etter uttredelsen.

2. Når medlemskapet har vart i minst 12 måneder, har medlemmet rett til eventuelle reserver som er opptjent frem til fratredelsestidspunktet med mindre krav om kortere medlemstid er avtalt. Dette gjelder også andel av pensjonskassens tilleggsavsetninger. Dersom Premiereserven for opptjent alderspensjon er mindre enn 50 % av Folketrygdens grunnbeløp, har medlemmet likevel bare rett til at Premiereserven blir overført til annen foretakspensjonsordning, fortsettelsesforsikring eller til individuell pensjonsforsikringsavtale etter skatteloven (IPA).

§5. Endringer og reguleringer i kollektivforsikringen

1. Forsikringstakeren kan når som helst inngå avtale med Pensjonskassen om endringer i kollektivforsikringen.

En slik endring må ikke redusere premiereserven for fripolisen på tidspunktet for endringen.

2. Ved regulering av forsikringsytelsene som er fastsatt i avtalen, skal forsikringsytelsene ikke i noe tilfelle settes ned under ytelsene i fripolisen på tidspunktet for reguleringen. Bestemmelsene i avsnittene foran gjelder likevel ikke ved nedsetting av forsikringsytelsene som er bestemt i henhold til § 9.

§6. Opphør av forsikringen

1. Hvis forsikringstakeren sier opp avtalen eller slutter med premiebetalingen og det ikke er midler i premiefond til dekning av premien, opphører forsikringen.

Ved slikt opphør skal medlemmene varsles skriftlig eller på annen forsvarlig måte. For det enkelte medlem opphører forsikringen i så fall tidligst en måned etter at varsel er gitt eller vedkommende på annen måte er blitt kjent med forholdet.

2. Ved opphøret har det enkelte medlem eiendomsrett til opptjent pensjon basert på de premier som er innbetalt for vedkommende frem til opphørstidspunktet. For øvrig vises til vilkårenes § 4, punkt 2.

3. Dersom forsikringen må opphøre, skal eventuelle midler i premiefond fordeles på medlemmene i samsvar med bestemmelsene i Loven.

4. Hvis forsikringen opphører, plikter Pensjonskassen å underrette medlemmet om vedkommendes rett til å fortsette forsikringsforholdet med individuell premiebetaling uten å gi nye helseopplysninger.

5. Dersom opphør av forsikringen skyldes overføring av pensjonsmidlene til annet livsforsikringsselskap eller pensjonskasse, og opparbeidet Premiereserve samt eventuelle fond og overskudd overføres til den overtakende pensjonsinnretning, gjelder ikke denne paragraf.

§7. Beregningsgrunnlag for premiereserve

1. Ved beregning av premiereserve, andel av tilleggsavsetninger og fripolise ved utmelding eller ved opphør av kollektivforsikringen brukes samme beregningsgrunnlag som er brukt ved premieberegningen. Det samme gjelder ved omgjøring av en pensjon. Hvis premien for medlemmet som beregningen gjelder har vært betalt etter forskjellige tariffer, kan det likevel brukes en forenklet beregningsmåte godkjent av Finanstilsynet.

Fripolisen regnes uten noe fradrag i premiereserven.

§8. Utbetaling av forsikringsytelser

1. Enhver forsikringsytelse blir utbetalt til den som har rett til ytelsen mot de legitimasjoner Pensjonskassen finner nødvendig.

Medlemmet skal gi pensjonskassen melding om tidspunkt for uttak av alderspensjon senest i måneden før utbetaling av pensjon skal begynne. Nærmere bestemmelser for rett til uttak og fastsettelse av alderspensjonens størrelse følger av lov om foretakspensjon og av forsikringsavtale.

Hvis medlemmet etter å ha startet uttak av alderspensjonen fortsatt har fulltids- eller deltidsstilling i foretaket, skal alderspensjon fra forsikringen behandles i samsvar med bestemmelse i lov om foretakspensjon, dersom ikke annet følger av avtalen.

Hvis medlemmet har rett til midlertidig uførepensjon og vedkommende samtidig får utbetalt arbeidsavklaringspenger fra folketrygden, kan Pensjonskassen ikke i tillegg utbetale midlertidig uførepensjon som vil innebære at summen av arbeidsavklaringspenger og midlertidig uførepensjon overstiger 70 prosent av lønnsgrunnlaget ved uføretidspunktet. Overskytende uførepensjon skal godskrives premiefondet, om ikke annet følger av avtalen.

2. Hvis ikke annet er avtalt, blir pensjonene utbetalt i månedlige terminer etterskuddsvis.

3. Hvis den årlige alderspensjon eller summen av årlig ektefelle- og barnpensjon - når pensjonen kommer til utbetaling eller ved senere nedsetting - blir mindre enn 30 % av folketrygdens grunnbeløp, kan Pensjonskassen på det tidspunkt omgjøre pensjonenes løpetid til det hele antall år som er nødvendig for at den årlige utbetaling skal utgjøre 30 % av folketrygdens grunnbeløp eller minst mulig over dette beløp.

4. Pensjonskassen skal svare rente av pensjonsbeløp når det er gått to måneder etter at melding om forsikringstilfellet ble sendt Pensjonskassen. Er dato for utbetaling avtalt på forhånd regnes likevel renter fra denne dato.

Forsømmer den berettigede å gi opplysninger, eller utlevere dokumenter, kan vedkommende ikke kreve renter for den tid som går tapt ved dette. Det samme gjelder hvis den berettigede urettmessig avviser fullt eller delvis oppgjør. For renten gjelder ellers lov av 17. desember 1976 om renter ved forsinket betaling m.m. § 2 annet ledd og § 3.

§9. Pensjon fra kollektivforsikringen ved samtidig ytelse fra annet hold

1. I den utstrekning det er adgang til det etter lov om foretakspensjon, skal det bestemmes i avtalen hvorvidt den pensjon som er fastsatt for medlemmet skal settes ned når medlemmet eller etterlatte etter medlemmet får rett til ytelser fra annet hold. Nedsettingen skal ikke være større enn at den nedsatte pensjon sammen med vedkommendes ytelser fra annet hold blir lik den pensjonen som er fastsatt for medlemmet.

2. Det beløp som pensjonen blir satt ned med, overføres til premiefondet.

§10. Foreldelse av rett til forsikringsytelse, behandling av tvister

1. Krav på forsikringsytelser foreldes når det er gått 10 år fra den dag da det sist ble utbetalt et terminbeløp.

Er det ikke utbetalt noen terminbeløp, gjelder fristen fra den dag den som utleder rett mot Pensjonskassen kunne ha krevet første terminbeløp utbetalt. Hvis et forfalt terminbeløp ikke er utbetalt, foreldes krav på denne utbetalingen 3 år etter forfall.

2. Hvis Pensjonskassen helt eller delvis avslår et krav på en forsikringsytelse, eller hvis det på annen måte oppstår tvist, kan partene kreve tvisten brakt inn for voldgift.

Klager kan også rettes til Pensjonskassen.

§11. Opplysningsplikt, ugyldighetsbestemmelser

1. Forsikringstakeren skal gi riktige og fullstendige svar på Pensjonskassens spørsmål.

Forsikringstakeren skal også av eget tiltak gi opplysninger om særlige forhold som det må forstås er av vesentlig betydning for Pensjonskassens vurdering av risikoen.

Blir opplysningsplikten ikke oppfylt, gjelder om Pensjonskassens ansvar det som er bestemt i forsikringsavtaleloven § 13-2 til § 13-4. Er Pensjonskassen fri for ansvar, oppheves kollektivforsikringen, og premiereserven utbetales til den som har betalt premien.

2. Bestemmelsene i pkt. 1 får tilsvarende anvendelse ved utvidelser av kollektivforsikringen.

3. Bestemmelsene i pkt. 1 og 2 gjelder tilsvarende for medlemmet og dennes forsikring når forsikringen er betinget av helseerklæring.

4. Den som vil fremme krav mot Pensjonskassen skal gi Pensjonskassen de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for vedkommende og som Pensjonskassen trenger for å kunne ta stilling til kravet og utbetale forsikringsbeløpet.

Ethvert erstatningskrav mot Pensjonskassen i anledning samme hendelse faller bort hvis forsikringstaker, medlem eller etterlatt etter medlem ved forsikringsoppgjøret gir uriktige eller ufullstendige opplysninger som vedkommende vet eller må forstå kan føre til at det blir utbetalt erstatning vedkommende ikke har krav på. Dersom forholdet bare er lite klanderverdig, bare angår en liten del av kravet eller dersom det ellers foreligger særlige grunner, kan vedkommende likevel gis delvis erstatning.

Er det betalt mer enn Pensjonskassen plikter etter dette punkt, kan de pensjonsbeløp som er utbetalt for meget trekkes fra i fremtidige pensjoner.

§12. Krig og annen katastrofe

1. Hvis Norge kommer i krig, kan Kongen bestemme at ytelser etter avtalen bare skal utbetales delvis.

Kongen kan også gjøre andre nødvendige endringer i avtalen for å dekke underskudd som følge av krig. Slike endringer kan også skje ved annen katastrofe.

2. Hvis medlemmet dør eller blir ufør som følge av deltakelse i krig under kommando av et land som ikke er alliert med Norge, er Pensjonskassen fri for ansvar hvis det ikke på forhånd er truffet annen avtale.

§13. Alderspensjon

Medlemmet har rett til uttak av alderspensjon etter de regler som følger av lov om foretakspensjon. Alderspensjon utbetales tidligst fra den dag vedkommende fyller 62 år og senest fra fylte 75 år. Ved uttak av pensjon tidligere enn opptjeningsalder, vil pensjonen omregnes og det vil bli beregnet et standardfradrag som utgjør 0,5 % av premiereserven ved utbetaling fra fylte 62 år og er gradvis nedtrappende til 0 % ved utbetaling fra fylte 67 år.

Dersom medlemmet mottar uførepensjon, vil lovverket kunne begrense anledningen til samtidig uttak av alderspensjon.

Rett til alderspensjon, inntreer den første dag i den måned medlemmet når opptjeningsalderen eller fra første dag i den måned medlemmet begynner sitt uttak av alderspensjon. Pensjonen blir utbetalt til og med måneden etter døds måneden. Hvis det er avtalt at alderspensjonen skal settes ned eller skal opphøre når medlemmet når en bestemt alder, skjer dette ved utgangen av måneden før medlemmet når denne alder.

For fripolise som gir rett til alderspensjon, vil bestemmelsene for medlemmet ovenfor gjelde tilsvarende for innehaver av fripolisen.

§14. Ektefellepensjon

1. Hvis forsikringen omfatter ektefellepensjon, inntreer retten til denne pensjon fra første dag i den måned medlemmet dør, med mindre annet er bestemt i avtalen. Pensjonen utbetales til og med måneden etter gjenlevende ektefelles død. Det kan bestemmes i avtalen at rett til ektefellepensjon etter nærmere regler skal begrenses. Regler for dette skal følge bestemmelser i lov om foretakspensjon, eller være godkjent av Finanstilsynet.

2. En person regnes som ektefelle fram til det tidspunkt ekteskapet er endelig oppløst ved bevilling eller dom.

3. Det avgjøres etter den ekteskapslovgivning som gjelder til enhver tid, om fraskilt ektefelle har rett til ektefellepensjon og i tilfelle hvorledes ektefellepensjonen skal deles mellom gjenlevende ektefelle og fraskilt ektefelle.

4. Rett til ektefellepensjon inntreer ikke når ekteskapet er inngått etter at medlemmet har fylt 65 år. Retten til ektefellepensjon inntreer heller ikke når medlemmet dør før det er gått ett år etter at ekteskapet ble inngått og dødsfallet skyldes sykdom, skade eller lyte som medlemmet hadde og må antas å ha kjent til ved ekteskapsinngåelsen.

5. Når det første gang skal utbetales ektefellepensjon, må det fremlegges:

a) dødsattest

b) bevis for at medlemmet ved dødsfallet var gift, oppgave over ekteskapets varighet, og opplysning om gjenlevende ektefelles navn og adresse. Hvis medlemmet hadde fraskilt ektefelle i live, må det også skaffes bevis for dette samt opplysninger til bedømmelse av vedkommendes rett til ektefellepensjon etter den ekteskapslovgivning som gjelder.

6. For fripolise som gir rett til ektefellepensjon, vil bestemmelsene ovenfor gjelde tilsvarende for gjenlevende ektefelle etter innehaver av fripolisen.

§15. Samboerpensjon

1. Hvis forsikringen omfatter samboerpensjon, inntreer retten til denne pensjon fra første dag i den måned medlemmet dør, med mindre annet er bestemt i avtalen. Pensjonen utbetales til og med måneden etter gjenlevende samboers død. Det kan bestemmes i avtalen at rett til samboerpensjon etter nærmere regler skal begrenses. Regler for dette skal følge bestemmelser i lov om foretakspensjon, eller være godkjent av Finanstilsynet.

Side 7

2. Retten til etterlattepensjon til ektefelle går foran retten til samboerpensjon.
3. Hvis medlemmet ved sin død etterlater seg både fraskilt ektefelle og samboer, ytes samboerpensjon med det beløp som samboeren ville hatt rett til om ekteskap var inngått med medlemmet da samboerforholdet ble etablert.
4. Rett til samboerpensjon inntreer ikke når samboerforholdet ble etablert etter at medlemmet har fylt 65 år. Retten til samboerpensjon inntreer heller ikke når medlemmet dør før det er gått ett år etter at samboerskapet ble inngått og dødsfallet skyldes sykdom, skade eller lyte som medlemmet hadde og må antas å ha kjent til ved samboerskapsinngåelsen.
5. Når det første gang skal utbetales samboerpensjon, må det fremlegges:
 - a) dødsattest
 - b) bevis for at medlemmet ved dødsfallet var samboer, oppgave over samboerforholdets varighet, og opplysning om gjenlevende samboers navn og adresse.
6. For fripolise som gir rett til samboerpensjon, vil bestemmelsene ovenfor gjelde tilsvarende for gjenlevende samboer etter innehaver av fripolisen.

§16. Barnepensjon

1. Rett til barnepensjon, inntreer den første dag i den måned medlemmet dør. Pensjonen utbetales til og med den måned barnet når den alder som er fastsatt i avtalen (jf likevel pkt. 2). Dør barnet før det når denne alder, utbetales pensjonen til og med måneden etter barnets død. Hvis det er avtalt at barnepensjonen skal utbetales første gang eller skal forhøyas når barnet når en bestemt alder, inntreer retten til pensjonen, eventuelt forhøyelsen, fra første dag i måneden etter at barnet når denne alder. Retten til barnepensjon gjelder medlemmets egne barn, herunder adoptivbarn, stebarn og fosterbarn. Barnepensjon utbetales likevel bare til barn som medlemmet på dødsfalltidspunktet pliktet å forsørge eller forsørget.
2. Også barn som er over den fastsatte alder har rett til pensjon hvis barnet er ufør på grunn av sykdom, skade eller lyte og denne uførhet allerede var inntrådt da barnet nådde denne alder. Retten til barnepensjon opphører i så fall når uførheten opphører.
3. Når det første gang skal utbetales barnepensjon, må det fremlegges:
 - a) dødsattest
 - b) attest som viser når barna er født, og hvem som er deres foreldre
 - c) adopsjonsbevis for adoptivbarn
 - d) bekreftelse på fosterbarnstatus
 - e) barnas adresse
 - f) Ved utbetaling av barnepensjon etter bestemmelsene i pkt. 2 må det fremlegges dokumentasjon for at barnet er ufør.
4. Barnepensjonen blir å dele likt på alle barn med rett til pensjon.

5. For fripolise som gir rett til barnepensjon, vil bestemmelsene ovenfor gjelde tilsvarende for barn som innehaver av fripolisen ved sin død pliktet å forsørge eller forsørget.

§17. Rett til uførepensjon

1. Hvis forsikringen omfatter uførepensjon, inntre retten til denne pensjon når medlemmets ervervsevne på grunn av sykdom, skade eller lyte har vært nedsatt med minst 25% i et sammenhengende tidsrom av 12 måneder. Hvis folketrygden har utbetalt sykepenge i den periode og etter de regler som er fastsatt i loven, inntre likevel retten til uførepensjon senest den dag sykepenge fra folketrygden opphører.

Uførepensjon utbetales fra den dag retten til uførepensjon inntre og så lenge medlemmet er minst 25% ufør, likevel ikke ut over måneden før medlemmet når den opphørsalder som er fastsatt for uførepensjonen. Dør medlemmet mens vedkommende mottar uførepensjon, utbetales uførepensjonen med uforandret beløp til utgangen av måneden etter døds måneden.

Det kan fastsettes i avtalen at retten til uførepensjon skal inntre etter andre tidsrom enn nevnt over.

Det kan fastsettes i avtalen at retten til uførepensjon skal inntre ved annen uføregrad enn 25%. For pensjonsordninger som går inn under lov om foretakspensjon, gjelder at uførepensjon først utbetales fra det tidspunkt utbetaling av arbeidsavklaringspenge stanser, forutsatt at slike ytelser utbetales mer enn 12 måneder etter at ervervsevnen ble redusert.

2. Uførepensjon ytes i forhold til graden av uførhet til enhver tid. Den årlige uførepensjon som er angitt i pensjonsoversikten, svarer til 100% uførhet.

3. Graden av uførhet fastsettes på grunnlag av den nedsettelse av ervervsevnen som sykdommen, skaden eller lytet etter objektive kriterier kan antas å ha ført til. Når graden blir fastsatt, skal det tas hensyn til medlemmets inntekt ved personlig arbeid (arbeidsinntekt) før uførheten inntrådte, og til vedkommendes arbeidsinntekt og ervervsmuligheter etter dette tidspunkt. Ikke bare medlemmets vanlige erverv, men ethvert erverv som kan passe for vedkommende, skal tas i betraktning. Hvis skifte av erverv er nødvendig for helt eller delvis å gjenvinne ervervsevnen, skal det likevel i en rimelig overgangstid tas hensyn til i hvilken grad medlemmet kan utføre sitt vanlige arbeid.

For fripolise som gir rett til uførepensjon, vil bestemmelsene for medlemmet ovenfor og i §§18-20 gjelde tilsvarende for innehaver av fripolisen.

§18. Innskrenkninger i retten til uførepensjon

1. Retten til uførepensjon inntre ikke når uførheten skyldes:

a) skade som er fremkalt med forsett av medlemmet selv, med mindre medlemmet på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling,

b) sykdom, skade eller lyte som medlemmet hadde og må antas å ha kjent til ved inntredelsen i kollektivforsikringen og som innen 2 år deretter medfører uførhet. For forhøyelse av uførepensjonen som ikke skyldes generell lønnsforhøyelse hos forsikringstakeren, gjelder tilsvarende bestemmelse. 2-års fristen regnes fra den dag pensjonen blir forhøyet. Dette gjelder ikke hvis medlemmet har avgitt helseerklæring ved inntredelsen eller forhøyelsen. Hvis medlemmet før opptakelsen i

kollektivforsikringen var med i annen tjenstepensjonsordning, og det ikke har vært avbrudd i risikodekningen, regnes 2-års fristen fra opptakelsen i den tidligere tjenstepensjonsordning.

§19. Forholdsregler ved inntrådt uførhet

1. Den som vil sette fram krav om uførepensjon, må underrette Pensjonskassen så snart som mulig. Medlemmet plikter å gi opplysninger om alle forhold som står i forbindelse med uførheten og skaffe legeerklæring. Opplysningene og legeerklæringen gis på skjemaer som er fastsatt av Pensjonskassen.
2. Så lenge uførepensjonen utbetales, plikter medlemmet å holde Pensjonskassen underrettet om sin helsetilstand og ervervsevne og la seg undersøke av lege så ofte og i den utstrekning Pensjonskassen finner det nødvendig.
3. Medlemmet og Pensjonskassen har rett til å innhente lege- og spesialisterklæringer som har betydning for fastsettelsen av uføregraden. Dersom Pensjonskassen finner det nødvendig å innhente legeerklæring fra ny sakkyndig, skal dette begrunnes skriftlig.

Fra NAV har Pensjonskassen rett til å innhente oversikt over sykmeldingsperioder med angivelse av diagnose og uføregrad, samt sykmeldende og/eller behandlende leges navn både før og etter at medlemmet ble sykmeldt for det aktuelle, og vedtaksbrev knyttet til uførheten.

Fra arbeidsgiver har Pensjonskassen rett til å innhente oversikt over sykefraværperioder.

§21. Premiefritak

1. Hvis forsikringen omfatter premiefritak og premiebetalingen skjer i terminer, blir det ved hel eller delvis uførhet gitt helt eller delvis premiefritak for betaling av terminpremien. Retten til premiefritak inntre når medlemmets ervervsevne på grunn av sykdom, skade eller lyte har vært nedsatt med minst 25% i et sammenhengende tidsrom av 12 måneder.

Hvis folketrygden har utbetalt sykepenge i den periode og etter de regler som er fastsatt i loven, inntre likevel retten til premiefritak senest den dag sykepenge fra folketrygden opphører. Når rett til premiefritak er inntrådt, blir premiefritak gitt fra den dag ervervsevnen ble nedsatt med minst 25% og varer så lenge medlemmet er minst 25% ufør. Det kan likevel fastsettes i avtalen at premiefritak skal gis fra den dag retten til premiefritak inntre.

Det kan fastsettes i avtalen at retten til premiefritak skal inntre etter andre tidsrom enn nevnt over. Det kan fastsettes i avtalen at retten til premiefritak skal inntre ved annen uføregrad enn 25%.

2. Premiefritaksbeløpet blir enten avregnet i neste premie som forfaller til betaling for kollektivforsikringen, eller overført til premiefondet. For medlem som på premieforfallsdag er berettiget til premiefritak, gis foreløpig premiefritak forskuddsvis i samsvar med den uføregrad som er registrert for vedkommende. I slike tilfeller avregnes premiefritaket ved neste premieforfallsdag i samsvar med den uføregrad som er erfart i terminen. Hvis det forskuddsvis premiefritaket er for høyt, betaler forsikringstakeren den premie som mangler. Hvis det forskuddsvis premiefritaket er for lavt, blir ytterligere premiefritak overført til premiefondet.

§22. Forbehold om rett til endringer av forsikringsvilkår og premier.

Pensjonskassen kan foreta endringer i forsikringsvilkårene. Pensjonskassen kan foreta premieforhøyelse ved å redusere grunnlagsrenten i forsikringen basert på en vurdering av utviklingen i rente- og finansmarkedet. Videre kan det foretas premieforhøyelse på grunnlag av utviklingen i Pensjonskassens risikoerfaringer og omkostninger. Endringer i premie og forsikringsvilkår finner sted etter at melding er sendt til Finanstilsynet.

Premieendringer kan også finne sted etter pålegg fra Finanstilsynet. Dersom vilkårene for kollektivforsikringen endres til skade for medlemmet eller det tidligere medlemmet, skal det underrettes i samsvar med forsikringsavtaleloven § 19-8, annet ledd.

§23. Disposisjonsrett og kreditorvern

Pensjonsrettigheter i henhold til kollektivforsikringen og eventuelle senere individuell forsikring kan ikke pantsettes eller overdras.

Rettighetene etter forsikringsavtalen har kreditorvern etter forsikringsavtaleloven.

§24. Valuta

Premiebeløp, pensjonsbeløp og andre ytelser som springer ut av forsikringsavtalen, regnes i norske kroner (NOK) dersom ikke annet fremgår av avtale eller forsikringsbevis.

Oslo, 11. mars 2021

Erik Must

Styrets leder

Tom A. Vestby

Daglig leder

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 11 pages before this page

Dokumentet inneholder 11 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 11 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 11 sider før denne side

Detta dokument innehåller 11 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende